

Λεξιλόγιο

Αγωγιμότητα ηλεκτρική: η ιδιότητα που έχουν ορισμένα υλικά να επιτρέπουν τη μεταφορά ηλεκτρικού φορτίου μέσα από τη μάζα τους.

Αγωγιμότητα θερμική: η ιδιότητα που έχουν ορισμένα υλικά να επιτρέπουν τη μεταφορά θερμότητας μέσα από τη μάζα τους.

Αειφόρος ανάπτυξη: αυτή η οποία καλύπτει τις ανάγκες του παρόντος, χωρίς να διακυβεύεται η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες.

Αέρας (ατμοσφαιρικός): το κατώτερο στρώμα της ατμόσφαιρας.

Αέρια: τα σώματα τα οποία έχουν σταθερή μάζα, μεταβαλλόμενο όγκο και μεταβαλλόμενο σχήμα.

Αιωρούμενα σωματίδια: υλικά σε στερεή ή υγρή φάση που αιωρούνται στην ατμόσφαιρα για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Αιόν: αρνητικά φορτισμένο ιόν.

Αντιδρώντα: οι ουσίες που υπάρχουν πριν από την αντίδραση.

Απόθεση: η απευθείας μετατροπή αερίων σε στερεό.

Απόσταξη: μέθοδος διαχωρισμού συστατικών μείγματος που βασίζεται στη διαφορά του σημείου ζέσεως των συστατικών.

Ατμόσφαιρα: στρώμα αερίων που περιβάλλει τη Γη.

Ατμοσφαιρική ρύπανση: η παρουσία στην ατμόσφαιρα ρύπων.

Άτομα: μικροσκοπικά σωματίδια. Ενώνονται και σχηματίζουν μόρια.

Ατομικός αριθμός: ο αριθμός των πρωτονίων ενός ατόμου.

Βιολογική καλλιέργεια: καλλιέργεια που εφαρμόζει μεθόδους που περιορίζουν τη ρύπανση.

Βιολογικός καθαρισμός: κατεργασία λυμάτων με προσθήκη μικροοργανισμών.

Βιόσφαιρα: λεπτό στρώμα της Γης το οποίο περιλαμβάνει τους ζωντανούς οργανισμούς και το περιβάλλον τους.

Διάλυμα: ομογενές μείγμα.

Διαλυμένη ουσία: συστατικό του διαλύματος με τη μικρότερη αναλογία.

Διαλύτης: υγρό που διαλύει διάφορες ουσίες. Είναι το συστατικό του διαλύματος με τη μεγαλύτερη αναλογία.

Διήθηση: μέθοδος διαχωρισμού συστατικών μείγματος με χρήση ηθμού (φίλτρου).

Διοξείδιο του θείου: αέριο συστατικό των ατμοσφαιρικών ρύπων.

Έδαφος: τμήμα του φλοιού της Γης το οποίο χρησιμεύει ως βάση και μέσω διατροφής των φυτών. Αποτελείται από ανόργανα συστατικά, οργανικά συστατικά και μικροοργανισμούς.

Λεξιλόγιο

Ελαστικότητα: η ιδιότητα ενός υλικού να επανέρχεται στην αρχική μορφή του, όταν υποστεί παραμόρφωση.

Ενδόθερμη αντίδραση: αντίδραση κατά την οποία απορροφάται θερμότητα.

Εξάτμιση: η μετατροπή υγρού σε αέριο.

Εξάχνωση: η απευθείας μετατροπή στερεού σε αέριο.

Εξώθερμη αντίδραση: αντίδραση κατά την οποία εκλύεται θερμότητα.

Ετερογενές μείγμα: μείγμα του οποίου μπορούμε να διακρίνουμε τα συστατικά, που δεν υπάρχουν σε σταθερή αναλογία σε όλη τη μάζα του.

Ευθραυστότητα: η ιδιότητα ενός υλικού να σπάει εύκολα.

Ηλεκτρόλυση νερού: διάσπαση του νερού σε υδρογόνο και οξυγόνο με χρήση ηλεκτρικού ρεύματος.

Ηλεκτρόνια: σωματίδια με αρνητικό φορτίο, που περιέχονται στα άτομα.

Θερμόσφαιρα (ιονόσφαιρα): το ανώτερο στρώμα της ατμόσφαιρας.

Ιόντα: σωματίδια με θετικό ή αρνητικό φορτίο.

Κατιόν: θετικά φορτισμένο ιόν.

Καύση: αντίδραση ουσίας με οξυγόνο κατά την οποία εμφανίζεται φλόγα και εκλύεται θερμότητα.

Λύματα: υγρά απόβλητα.

Μαζικός αριθμός: ο συνολικός αριθμός των πρωτονίων και των νετρονίων ενός ατόμου.

Μείγμα: ό,τι προκύπτει από ανάμειξη δύο τουλάχιστον συστατικών.

Μετάλλευμα: το ορυκτό που περιέχει μέταλλα σε οικονομικά εκμεταλλεύσιμη ποσότητα.

Μονοξείδιο του άνθρακα: δηλητηριώδες αέριο, συστατικό των ατμοσφαιρικών ρύπων.

Μόρια: αποτελούνται από άτομα.

Μοριακοί τύποι: σύμβολα των μορίων.

Νετρόνια: σωματίδια χωρίς ηλεκτρικό φορτίο, που περιέχονται στους πυρήνες των ατόμων.

Όζον: αέριο συστατικό του φωτοχημικού νέφους. Συστατικό της ανώτερης ατμόσφαιρας (στρατόσφαιρας ή οζονόσφαιρας).

Ομογενές μείγμα: μείγμα του οποίου δεν μπορούμε να διακρίνουμε τα συστατικά, που υπάρχουν στην ίδια αναλογία σε όλη τη μάζα του.

Οξείδια του αζώτου: αέριες ενώσεις του αζώτου με το οξυγόνο, συστατικά του φωτοχημικού νέφους.

Οξειδωση: είδος χημικής αντίδρασης (π.χ. η αντίδραση με το οξυγόνο).

Ορυκτά καύσιμα: ορυκτά που καίγονται, όπως είναι το πετρέλαιο, οι γαιάνθρακες και το φυσικό αέριο.

Ορυκτό: συστατικό πετρώματος που έχει καθορισμένη χημική σύσταση.

Περιεκτικότητα διαλύματος στα εκατό βάρος προς βάρος (% w/w): εκφράζει τα γραμμάρια (g) της διαλυμένης ουσίας που περιέχονται σε 100 g διαλύματος.

- Περιεκτικότητα διαλύματος στα εκατό βάρος προς όγκο (% w/v):** εκφράζει τα γραμμάρια (g) της διαλυμένης ουσίας που περιέχονται σε 100 mL διαλύματος.
- Περιεκτικότητα διαλύματος στα εκατό όγκο προς όγκο (% v/v):** εκφράζει τα mL της διαλυμένης ουσίας που περιέχονται σε 100 mL διαλύματος.
- Πέτρωμα:** περιοχές του υπεδάφους που σχηματίστηκαν με τον ίδιο τρόπο και έχουν ίδια σύσταση.
- Πήξη:** η μετατροπή υγρού σε στερεό.
- Πράσινη Χημεία:** έχει ως στόχους τη διαφύλαξη της υγείας του ανθρώπου, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της ποιότητας ζωής με την αποφυγή παραγωγής και χρήσης επικίνδυνων χημικών ουσιών και την προώθηση των επιτευγμάτων της Χημείας κατά τρόπο που προάγει την αειφόρο ανάπτυξη.
- Προϊόντα λατομείου:** τα μάρμαρα, οι γρανίτες και μερικά αδρανή οικοδομικά υλικά (δηλαδή υλικά που δεν αντιδρούν με τον αέρα, με το νερό ή μεταξύ τους).
- Προϊόντα:** οι ουσίες που προκύπτουν από την αντίδραση.
- Πρωτόνια:** σωματίδια με θετικό φορτίο, που περιέχονται στους πυρήνες των ατόμων.
- Πυκνότητα:** η ιδιότητα που εκφράζει τη μάζα ενός υλικού στη μονάδα του όγκου. Υπολογίζεται από τη σχέση $\rho = m/V$.
- Πυρήνας:** μέρος του ατόμου. Περιλαμβάνει πρωτόνια και νετρόνια.
- Ρύπος:** κάθε ουσία ή σύστημα ουσιών, που περιέχεται στον αέρα, στο νερό ή στο έδαφος σε αναλογία μεγαλύτερη από τη συνήθη.
- Σημείο ζέσεως (Σ.Ζ.):** η θερμοκρασία στην οποία βράζει ένα υγρό, σε πίεση μίας ατμόσφαιρας.
- Σημείο τήξεως (Σ.Τ.):** η θερμοκρασία στην οποία τήκεται ένα στερεό, δηλαδή μετατρέπεται σε υγρό, σε πίεση μίας ατμόσφαιρας.
- Σκληρότητα:** η ιδιότητα των στερεών να χαράζουν άλλα σώματα (αν έχουν μεγάλη σκληρότητα) ή να χαράζονται από άλλα σώματα (αν έχουν μικρή σκληρότητα).
- Στερεά:** τα σώματα τα οποία έχουν σταθερή μάζα, σταθερό όγκο και σταθερό σχήμα.
- Στρατόσφαιρα (οζονόσφαιρα):** περιοχή της ατμόσφαιρας, πάνω από την τροπόσφαιρα, πολύ πλούσια σε όζον, που προστατεύει τη Γη από τις βλαβερές ακτίνες του Ήλιου.
- Συμπύκνωση:** η μετατροπή αερίου σε υγρό.
- Τήξη:** η μετατροπή στερεού σε υγρό.
- Τοξική ουσία:** ουσία που επιδρά στα συστατικά των κυττάρων και προκαλεί βλάβες.
- Τροπόσφαιρα:** το πλησιέστερο στην επιφάνεια της Γης στρώμα του αέρα. Στην περιοχή αυτή η θερμοκρασία και η πίεση μειώνονται ανάλογα με το ύψος.
- Υγρά:** τα υλικά τα οποία έχουν σταθερή μάζα, σταθερό όγκο και μεταβαλλόμενο σχήμα.
- Υδατικό διάλυμα:** διάλυμα του οποίου ο διαλύτης είναι το νερό.
- Υποατομικά σωματίδια:** σωματίδια από τα οποία αποτελείται ένα άτομο (πρωτόνια, νετρόνια, ηλεκτρόνια).
- Φυγοκέντρωση:** μέθοδος διαχωρισμού συστατικών μείγματος με περιστροφή σε μεγάλη ταχύτητα.

Λεξιλόγιο

Φυσικές ιδιότητες υλικού: οι ιδιότητες που μπορούμε να τις προσδιορίσουμε, χωρίς να σχηματίζονται νέες ουσίες.

Φωτοσύνθεση: η αντίδραση του διοξειδίου του άνθρακα με το νερό, με τη βοήθεια φωτός, που δίνει γλυκόζη και οξυγόνο.

Χημική αντίδραση: αλληλεπίδραση κατά την οποία κάποιες ουσίες δημιουργούν νέες ουσίες.

Χημική ένωση: ουσία που διασπάται σε στοιχεία. Το μόριό της αποτελείται από διαφορετικά άτομα.

Χημική εξίσωση: συμβολικός τρόπος έκφρασης μιας χημικής αντίδρασης.

Χημικό στοιχείο: ουσία που δε διασπάται σε απλούστερη ουσία. Το μόριό του αποτελείται από όμοια άτομα.

Χρωματογραφία: μέθοδος διαχωρισμού συστατικών μείγματος.